

Postanowienie z dnia 22 kwietnia 2002 r.

I PKN 386/01

Od postanowienia sądu drugiej instancji oddalającego zażalenie na postanowienie sądu pierwszej instancji odrzucające zażalenie na postanowienie sądu pierwszej instancji odrzucające apelację nie przysługuje kasacja (art. 392 k.p.c.) ani zażalenie (art. 393¹⁸ k.p.c.).

Sędzia SN Katarzyna Gonera.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 22 kwietnia 2002 r. sprawy z powództwa Krystyny J. przeciwko Szkole Podstawowej w U. o ustalenie, na skutek kasacji powódki od postanowienia Sądu Okręgowego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Koszalinie z dnia 19 kwietnia 2001 r. [...]

o d r z u c i ł kasację.

U z a s a d n i e n i e

Sąd Rejonowy-Sąd Pracy w Słupsku wyrokiem z 28 grudnia 2000 r. oddalił powództwo Krystyny J. przeciwko Szkole Podstawowej w U. o ustalenie, że z dniem 1 września 1986 r. uzyskała z mocy prawa status nauczyciela mianowanego.

Odpis powyższego wyroku z uzasadnieniem został doręczony pełnomocnikowi powódki 10 stycznia 2001 r. Termin do wniesienia apelacji upływał zatem 24 stycznia 2000 r. W dniu 29 stycznia 2001 r. pełnomocnik powódki złożył wniosek o przywrócenie powódce terminu do wniesienia apelacji. Do wniosku dołączył apelację. Strona pozwana wniosła o oddalenie wniosku powódki o przywrócenie terminu do wniesienia apelacji.

Postanowieniem z 16 lutego 2001 r. - wydanym po przeprowadzeniu rozprawy - Sąd Rejonowy oddalił wniosek powódki o przywrócenie terminu do wniesienia apelacji i odrzucił apelację powódki.

Na postanowienie z 16 lutego 2001 r. powódka wniosła osobiście sporządzone zażalenie. Ponieważ pismo zawierające zażalenie było dotknięte brakami formal-

nymi, skarżąca została wezwana do ich usunięcia, a ponieważ tego nie uczyniła w wyznaczonym terminie, postanowieniem z 14 marca 2001 r. Sąd Rejonowy odrzucił jej zażalenie.

Postanowieniem z 19 kwietnia 2001 r. Sąd Okręgowy odrzucił zażalenie powódki na postanowienie Sądu Rejonowego z 14 marca 2001 r. odrzucające jej zażalenie na postanowienie z 16 lutego 2001 r.

Od postanowienia Sądu Okręgowego kasację wniósł w imieniu powódki jej pełnomocnik. Jako podstawę kasacji wskazał naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na wynik sprawy, a mianowicie naruszenie art. 139 § 1 i art. 381 k.p.c., przez przyjęcie, że pismo sądowe wzywające powódkę do usunięcia braków formalnych zażalenia nie zostało doręczone wskutek jej zaniedbania. Wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja jest niedopuszczalna i z tej przyczyny podlegała odrzuceniu na podstawie art. 393⁷ § 2 k.p.c. w związku z art. 393⁵ k.p.c.

Zaskarżone kasacją postanowienie Sądu Okręgowego zostało wydane po dniu 1 lipca 2000 r., a więc do złożenia i rozpoznania kasacji stosuje się przepisy Kodeksu postępowania cywilnego w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 24 maja 2000 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego, ustawy o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów, ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz ustawy o komornikach sądowych i egzekucji (Dz.U. Nr 48, poz. 554), co wynika z przepisu art. 5 ust. 2 tej ustawy. Zgodnie z art. 392 k.p.c. w nowym brzmieniu, kasacja do Sądu Najwyższego przysługuje od wydanego przez sąd drugiej instancji wyroku lub postanowienia w przedmiocie odrzucenia pozwu albo umorzenia postępowania kończących postępowanie w sprawie. Bezpośrednie rozumienie treści tego przepisu nie nastrocza wątpliwości. Kasacja przysługuje jedynie od dwóch rodzajów postanowień sądu drugiej instancji kończących postępowanie w sprawie, mianowicie od postanowień w przedmiocie odrzucenia pozwu albo umorzenia postępowania. Jest to istotna zmiana względem poprzedniego brzmienia art. 392 k.p.c., według którego kasacja przysługiwała od postanowień sądu drugiej instancji kończących postępowanie w sprawie, bez ograniczenia co do ich przedmiotu. Dlatego też dotychczasowe

orzeczenia Sądu Najwyższego, dopuszczające kasację od postanowień sądu drugiej instancji kończących postępowanie w sprawie w innych sytuacjach niż wymienione w obecnie obowiązującym art. 392 k.p.c., straciły aktualność z przyczyny zmiany stanu prawnego.

Postanowienie sądu drugiej instancji oddalające zażalenie na postanowienie sądu pierwszej instancji odrzucające zażalenie na postanowienie sądu pierwszej instancji odrzucające apelację jest wprawdzie postanowieniem kończącym postępowanie, ale nie jest to postanowienie w przedmiocie odrzucenia pozwu lub umorzenia postępowania. Dlatego od takiego postanowienia na podstawie art. 392 k.p.c. w obecnym brzmieniu kasacja nie przysługuje. Zgodnie z art. 393¹⁸ § 1 i § 2 k.p.c. w nowym brzmieniu, na postanowienie sądu drugiej instancji kończące postępowanie w sprawie pod pewnymi warunkami przysługuje do Sądu Najwyższego zażalenie. Warunki te są następujące: po pierwsze - zażalenie przysługuje na postanowienie odrzucające kasację (§ 1), po drugie - zażalenie przysługuje na postanowienie kończące postępowanie, ale tylko: a) w sprawach, w których przysługuje kasacja, a ponadto: b) z wyjątkiem postanowień, o których mowa w art. 393 k.p.c. (czyli postanowień w przedmiocie odrzucenia pozwu lub umorzenia postępowania), od których przysługuje kasacja, c) z wyjątkiem postanowień wydanych w wyniku rozpoznania zażalenia na postanowienie sądu pierwszej instancji. W rozpoznawanej sprawie na postanowienie Sądu Okręgowego z 19 kwietnia 2001 r. nie przysługiwałoby również zażalenie z tej przyczyny, że jest to postanowienie wydane przez sąd drugiej instancji w wyniku rozpoznania zażalenia na postanowienie sądu pierwszej instancji, a taki rodzaj postanowień został wyraźnie wyłączony w art. 393¹⁸ § 2 *in fine* k.p.c. z kategorii postanowień zaskarżalnych zażaleniem do Sądu Najwyższego.

Rozważania powyższe mają wykazać, że postanowienie Sądu Okręgowego z 19 kwietnia 2001 r. jest w ogóle niezaskarżalne, ponieważ nie przysługuje od niego ani kasacja na podstawie art. 392 k.p.c., ani zażalenie na podstawie art. 393¹⁸ k.p.c. Kasacji wniesionej przez pełnomocnika będącego radcą prawnym nie można byłoby poza tym zakwalifikować jako zażalenie.

Z tych względów na podstawie art. 393⁷ § 2 k.p.c. w związku z art. 393⁵ k.p.c. i art. 392 k.p.c. Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

=====